

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2014

aruandeaasta lõpp: 31.12.2014

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Junior Achievement Eesti

registrikood: 90000587

tänava/talu nimi, Lauteri 3

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthumber: 10114

telefon: +372 5030477, +372 6210998

e-posti address: epp@ja.ee, junior@ja.ee

veebilehe address: www.ja.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	19
Bilanss	19
Tulemiaruanne	20
Rahavoogude aruanne	21
Netovara muutuste aruanne	22
Raamatupidamise aastaaruande lisad	23
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	23
Lisa 2 Raha	24
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	25
Lisa 4 Varud	25
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	26
Lisa 6 Materiaalne põhivara	26
Lisa 7 Kasutusrent	26
Lisa 8 Võlad ja ettemaksed	27
Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	27
Lisa 10 Annetused ja toetused	29
Lisa 11 Tulu ettevõtlusest	30
Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	30
Lisa 13 Tööjõukulud	30
Lisa 14 Seotud osapooled	30
Aruande allkirjad	32
Vandeauditiitori aruanne	33

JA EESTI 2014. AASTA TEGEVUSARUANNE

JA EESTI ARENG

2014. aasta oli JA Eestile tegevusrohke aasta. Erilise varjundi andis sellele Euroopa tähtsaima ettevõtlusharidussündmuse – JA-YE Euroopa 25. õpilasfirmade võistluse korraldamine Tallinnas. Suurvõistluse korraldamise kõrval hakati pöörama rohkem tähelepanu ettevõtlusõppe arendamisele põhikoolis: eelmise aasta lõpul olid valminud põhjalikult uuendatud materjalid põhikoolile isikliku majanduse ja ettevõtluse õpetamiseks, 2014. aastal alustati õpetajate koolitusi programmide kasutamiseks.

Rõõm on märkida, et kasvanud on eraisikute toetus JA Eestile.

2013./2014. aastal õppis JA Eesti programmide järgi üle 12000 õpilase 181 erinevas koolis. Haridustasemetel järgi jaotusid õppurid järgnevalt:

Algkool (7 sammu): 61 koolis, 4387 õpilast
Põhikool (Inimene, ettevõtte, maailm): 66 koolis, 2033 õpilast
Gümnaasium (Majandusõpe ja õpilasfirma kokku): 130 koolis, 5720 õpilast
sh õpilasfirma programm: 79 koolis, 204 õpilasfirmat, 844 õpilast

JA programmist Töövarjupäev võttis 2014. aastal osa ligi 3000 noort.

JA Eesti tegevuse põhisuunad 2014. aastal olid vastavalt põhikirjale ja missioonile:

- 1) õppematerjalide koostamine, välismaterjalide eestindamine;
- 2) majandus- ja ettevõtlusõpetajate ettevalmistus ning täiendkoolitus Eestis ja välismaal;
- 3) programmiga seotud õpilasürituste korraldamine;
- 4) õpilaste lähetamine välisvõistlustele, konverentsidele ja muudele õppeüritustele;
- 5) ühiskonna teavitamine ettevõtlushariduse vajalikkusest.

Lisaks tavapärasele põhitegevusele oli 2014. aasta suur eesmärk korraldada 25. Euroopa õpilasfirmade võistlus Tallinnas 22. – 25. juulil silmapaistvalt kõrgel tasemel.

JA EESTI KOLLEKTIIV JA JUHTIMINE

JA Eesti **nõukogu** koosseisus 2014. aastal muudatusi ei toimunud. Nõukogu on 7-liikmeline: Rein Loik (esimees), Ene Andruškevitšus, Helmer Jõgi, Silva Tomingas, Kristine Ross, Peeter Tohver ja Tauno Vanaselja.

JA Eesti ei maksa oma nõukogu liikmetele palka.

JA Eesti **nõukoja** liikmetena tegutsesid 2014. aastal Silja Enok, Tõnu Erin, Helje Jaarma, Kaire Jõe, Talvi Järv, Sirje Kasendi, Margit Luts, Elbe Metsatalu, Ene Saar,

Eva Tšepurko, Margot Sarv, Niina Sidorenko, Mari Suurväli, Maire Tamm, Jüri Toit, Jelena Vassiljeva, Angela Leppik, Karmo Kurvits, Piret Viil, Helle Roop, Ülle Seevri ja Kaia Tamm.

Juhatus töötas 2014. aastal kolmeliikmelisena – Epp Vodja, Merike Elmik ja Kersti Loor.

2014. aasta 1. jaanuarist 1. oktoobrini töötas JA Eestis täiskohaga Madis Vodja – Euroopa õpilasfirmade võistluse peakorraldaja, kes oli juba 2013. aasta juulist võistluse korraldamisega tegelenud poole kohaga töötades.

Põhitöötajate hulgas 2014. aastal muudatusi ei olnud. JA Eestis jätkasid tööd Merike Elmik koolitusjuhina, Aljona Kantor (osalise tööajaga) IT-juhina, Kersti Loor partnersuhete juhina, Riin Saar uurimis- ja arendusjuhina, Maria Abel projektjuhina (osalise tööajaga), Kaarel Kallas kommunikatsioonijuhina ja Epp Vodja direktorina.

TÄHTSAMAD SAAVUTUSED 2014. AASTAL

2014. aasta silmapaistvaim saavutus on kahtlemata JA-YE Euroopa õpilasfirmade võistluse korraldamine Tallinnas 22. – 25. juulil. Võistlusest võttis osa rekordiliselt 38 riiki ning 450 väliskülast. Koos korraldajate ja vabatahtlikega küündis osavõtjate arv 530-ni, lisaks pealtvaatajad ja külalised Eestist. Õpilasfirmade võistlus sai osalejatelt ülivõrdes tagasiside suurepärase korralduse ning südamlike ja abivalmis vabatahtlike tõttu. Samuti panime aluse mitmele uuele traditsioonile – võistluse Facebooki leht (rohkem kui 2000 huvilisega), hääletuskeskkond õpilasfirmade videotega oma lemmiku valmiseks, vabatahtlikud kõigil rühmadel, otseülekanne võistlusest, mida vaatas rohkem kui 3000 inimest. Samuti õnnestus meil võistlusele saada laialdast kajastust kohalikus meedias ja linnaruumis ning avada võistluse stendivoor kõigile küllastajatele Viru keskuses.

2014. aastal toimus JA-YE Euroopa õpilasfirmade laat 2. – 4. aprillil Iisraelis Haifas. Eestist võttis osa kuus õpilasfirmat 22 õpilasega Värskast (3), Pärnust (4), Haapsalust (5) ja Tallinnast (10). Värskast õpilasfirma LUXvalgus tõi koju laada kaunima boksi preemia.

Eesti õpilased olid agarad küllastama ka teisi JA-YE organisatsioonide laatu välisriikides – kolm õpilasfirmat (9 õpilast) küllastasid laata 14. – 16. märtsil Austrias Viinis ja Riia laadast 7.-9. aprillil võttis osa üks minifirma.

Eesti õpilasfirmade programmi aasta suursündmus – Eesti õpilasfirmade laat on aastatega kasvanud nii suureks, et paremate müügivõimaluse pakkumiseks õpilasfirmadele otsustasime laada esmakordselt korraldada üheaegselt kahes kaubanduskeskuses – Kristiine keskuses ja Rocca al Mare keskuses. Laadal osales 130 õpilasfirmat – 70 Kristiines ja 60 Rocca al Mares. Laada uudne korraldus tõi kaasa suuremad müügikäibed õpilasfirmadele ning meile sujuvama korralduse laada ajal.

Eesti õpilasfirmade võistlus toimus 23. aprillil Tartus AHHA keskus. Võistlustules osales 16 finalistit ja võitjaks krooniti Tallinna Õismäe Vene Lütseumi õpilasfirma DK Koolitus (hiljem Teamo). Õpilasfirma Teamo pälvis Euroopa võistlusel eriauhinna parima ärimudeli eest.

Õpilasfirmade osalusel toimus 1. mail teist korda Euroopa päev Tallinn Vabaduse väljakul, kus oma tooteid laadakülastajatele pakkusid 20 õpilasfirmat.

22. mail võttis Eesti õpilasfirmade võistluse finalistite vastu peaminister Taavi Rõivas. Vastuvõtul andis peaminister üle aukirjad Aasta Ettevõtlusõpetajale 2014 Ene Saarele Tallinna Reaalkoolist ning JA Eesti Aasta mentorile Indrek Kasele.

Jätkus Välisministeeriumi arenguabi projekt Moldova JA toetuseks. 2014. aastal külastas Eestit kaks Moldova õpilasfirmat, kes võtsid osa Eesti õpilasfirmade laadast Tallinnas Rocca al Mare keskus. JA Eesti toetusel võttis Moldova õpilasfirma osa ka Tallinnas toimunud Euroopa õpilasfirmade võistlusest. Välisministeeriumi arenguabi programmi toetusega on saavutatud märkimisväärne programmide kvaliteedi tõus Moldovas. Kuna 2014. aastal toimus jälle JA Moldova juhi vahetus, otsustasime jätta projektitoetuses aastase vahe sisse ning otsustada edaspidise koostöö üle juba pärast uue juhi ja olukorraga tutvumist.

Alustasime 1. juulil uut välisministeeriumi arenguabi projekti JA Gruusia toetuseks. JA Gruusia kuulus kuni selle ajani JA Asia-Pacific regiooni. JA Eesti toetusel ühinesid nad JA Euroopa organisatsiooniga. 2014. aastal külastas JA Gruusia juht Eka Gegeshidze Euroopa õpilasfirmade võistlust Tallinnas ning sai siin hea võimaluse kohtuda teiste riikide kolleegidega ning näha Euroopa õpilasfirmade taset. 8.- 14. detsembril oli Eestis õppevisiidil 8-liikmeline Gruusia õpetajate ja ärimentorite delegatsioon. Õpetajad ja mentorid läbisid õpilasfirma programmi metoodilise koolituse, FIS-metoodika koolituse (Factory in the seminar room) ja külastasid kohalikku Tartu õpilasfirmade laata, kus said suhteid sõlmida Eesti õpetajatega ning tutvuda Eesti õpilasfirmadega. Samuti külastati Tallinna 21. Kooli ja sealseid koolitunde, kus tutvuti erinevate aktiivõppe mängudega ning kooli õpilasfirmadega.

Jätkati tegevust Haridus- ja Teadusministeeriumi algatatud õppekava rakendamise komisjonides ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi Innovatsioonikomisjoni töös.

PROJEKTID

Kavandatud tegevusi aitas meil läbi viia Swedbanki toetus ja järgmised pika- või lühiajalised projektid:

1. EASi projektid:

Eesti õpilasfirmade laad 2014, mille toel korraldasime 2014. aasta õpilasfirmade laada

Euroopa õpilasfirmade võistlus 2014, mis rahastas Euroopa võistluse toetlustamist

algas projekt „Ettevõtlusteadmised põhikoolist“, mille kaudu koolitasime uusi põhikooli programmide „Mima ja majandus“, „Mina ja ettevõte“ õpetajaid, samuti aitas projekt arendada põhikooli Creatloni mängu ja minifirma programmi.

2. Haridus- ja Teadusministeerium
Majandusolümpiaadi lõppvoor ja Eesti parima õpilasfirma 2014 ettevalmistus ja osavõtt JA-YE Euroopa õpilasfirmade võistlusest
3. Hasartmängumaksu Nõukogu, HTM
Ettevõtlushariduse suursündmus - Euroopa 25. õpilasfirmade võistlus - Tallinnas
4. Eesti Välisministeeriumi projekt „Moldova Arengukoostöö” - Moldova õpilasfirmade osavõtt Eesti õpilasfirmade laadast ja Euroopa õpilasfirmade võistlusest. Lisaks Eesti Välisministeeriumile toetas projekti ka USA Saatkond Eestis.
5. Eesti Välisministeeriumi arenguabi projekt „JA Gruusia liitmine Euroopa ettevõtlushariduse perega“ – algas 1. juulist JA Gruusia juhi Eka Gegeshidze osavõtuga Euroopa õpilasfirmade võistlusest ning JA Gruusia õpetajate õppevisiidiga Tallinnasse detsembris, jätkub 2015.
6. Cosima – õpilastele, praktikantidele ja töötajatele suunatud metoodika ettevõtte tootmis- ja infoliikumise protsesside juhtimiseks. 2014. aastal toimus projektikoosolek märtsis Prahast ja treenerite koolitus Wolfsbergis oktoobri alguses.
7. ESP – projekt Euroopa ühise ettevõtlusteadmiste eksami väljatöötamiseks, partneriteks 9 ELi riiki – 2014. aastal viidi läbi proovieksam ja alustati enesehindamisel põhinevat uuringut õpilasfirma programmis osalejate hulgas.
8. NordPlus Horizontal – Põhja-Baltimaade koostöö edendamiseks, osalevad riigid olid Norra, Rootsi ja Läti. Selle raames külastati Rootsi õpetajate konverentsi ja õpilasfirmade laata.

ÕPPEMATERJAL

2014. aastal andsime välja järgmised õppematerjalid:

1. Minifirma programmi tööjuhend õpilastele eesti keeles.
2. Gümnaasiumi majandusõppe ülesandekogu I ja III osa täiendatud-parandatud trükk.
3. Algklasside programmi lauamängu „Anni ja Antsu pitsa“ uusversioon.

KOOLITUSED JA ÜRITUSED ÕPETAJATELE

Eesti tasand

Erinevatel JA programmide metoodilistel **koolitustel** osales aasta jooksul 121 õpetajat ja juhendajat. Õpilasfirma programmi metoodilise koolituse läbis 41 uut juhendajat.

Majandus- ja ettevõtlusõpetajate täiendkoolitustel osales 60 Eesti majandusõpetajat ja õpilasfirmade juhendajat. Jätkus koostöö Eesti Pangaga ja 18. märtsil viis Eesti Pank läbi JA õpetajatele seminari aktuaalsetel majandusteemadel. Koostöös Eesti

Majandusõpetajate Seltsiga viidi 30. oktoobril – 1. novembril läbi majandusõpetajate sügiskool „Õppekava aitab ettevõtlikuks“, kus osales ligi 30 õpetajat.

2014. aastal toimusid järgmised täienduskoolitused Eesti õpetajatele:

1. Seminar „Kaitstes loovust“ koostöös Eesti Autorikaitse organisatsiooni ja USA saatkonnaga 7.-8. märtsil Pirita Majandusgümnaasiumis nii õpilasfirmade liikmetele kui ka juhendajatele.
2. Täiendkoolitus majandusõpetajatele 29. märtsil – teemadeks intellektuaalomand ja kommunikatsioon.
3. Õpetajate töövarjupäev 23. oktoobril.
4. Majandusõpetajate sügiskool „Õppekava aitab ettevõtlikuks“ 30. oktoobril – 1. novembril koostöös Eesti Majandusõpetajate Seltsiga, kus koolitajaks USA Colorado Ülikooli professor John Brock.

Rahvusvaheline tasand

12.-14. veebruaril toimus Rootsis Falunis koolitus „International teachers exchange days“, kus osalesid koos JA Eesti töötajatega ka kaks õpetajat Elin Lihten Võru Kutseharidusekeskusest ja Ursula Paavel Pirita Majandusgümnaasiumist.

2.-4. aprillil toimus Iisraelis Haifas JA-YE Europe õpilasfirmade laad, kuhu kogunesid õpilasfirmad üle Euroopa. Eestist osales Euroopa tähtsaimal laadal kuus õpilasfirmat ja neli õpetajat neljast erinevast koolist: Mari Suurväli TÜ Pärnu Kolledžist, Kristi Karm Haapsalust, Helena Kudre Värska Gümnaasiumist, Hendrik Hindov Tallinna 21. Koolist. Õpetajatele toimus seminar.

26.-27. mail korraldas Rootsi JA organisatsioon õpetajate konverentsi samaaegselt oma riigi õpilasfirmade laada ja võistlusega, nii et osalejatel oli võimalus saada nii uusi teadmisi, vahetada kolleegidega kogemusi kui ka vaadata Rootsi võistlust. Eestist osalesid Janeli Virnas Tartu Ärinõuandlast, Ene Saar Tallinna Reaalkoolist ja Tiit Viileberg Võnnu Keskkoolist.

22.-25. juulil korraldasime Tallinnas Euroopa õpilasfirmade võistluse, mille käigus toimusid mitmed õpetajatele suunatud seminarid: Agu Uudelepa kommunikatsiooniseminar, EwB kohvik ideede ja kogemuste vahetuseks ning uue projekti ESP tutvustus. Eesti õpetajatele oli eriprogramm, mille käigus said nad osaleda õpetajate seminaridel ja kohtumistel, kuulata õpilasfirmade esinemisi ja külastada laata ning võtta osa sellele järgnenud töötoast. Eesti õpetajate programmis osales 15 õpetajat.

8.-14. detsembril olid Eestis õppevisiidil 8 Gruusia õpetajat, mentorit ja JA Gruusia töötajat. Õpetajad läbisid õpilasfirma programmi meetoodilise koolituse, FIS-meetoodika koolituse (Factory in seminar room) koos kohalike õpetajatega ja külastasid Tartu õpilasfirmade laata, Tallinna 21. Kooli ja ettevõtet.

JA Eesti töötajate osalemine välismaistel koolitustel ja projektkohtumistel:

1. Riin Saar ja Maria Abel osalesid 12.-14. veebruarini Rootsis Falunis „International teachers exchange days“ koolitusel koos kolleegidega Rootsist, Norrast ja Lätist. Külastati erinevaid Rootsi koole ja ettevõtteid, oldi töövarjuks ning jagati oma kogemusi õpilasfirma programmist.
2. Kersti Loor osales 10.-11. märtsil Prahas Cosima projekti kohtumisel ning FIS metoodika (Factory in the seminar room) koolitusel. FIS metoodika on tootmisprotsesside optimeerimise metoodika, mida saab edukalt kasutada kutseõppes, aga ka gümnaasiumitasemel noortele protsesside juhtimise ja efektiivsuse õpetamisel.
3. Epp Vodja, Aljona Kantor, Riin Saar ja Madis Vodja võtsid 2.- 4. aprillil osa Euroopa õpilasfirmade laadast Iisraelis ning seal toimunud koosolekust Euroopa õpilasfirmade võistluse ettevalmistamiseks. Samaaegselt toimus ka JA-YE Europe'i üldkoosolek, millel osales JA Eesti nõukogu esimees Rein Loik.
4. 26.-27. mail osalesid Epp Vodja, Kersti Loor ja Madis Vodja Rootsi õpetajate konverentsil. Samas toimus Euroopa õpilasfirmade võistluse ettevalmistuskoosolek koos Euroopa keskuse inimestega.
5. 1. -3. oktoobril käisid Epp Vodja ja Riin Saar Austrias Wolfsbergis Cosima projekti treenerite koolitusel, kus õpetati FIS metoodika kasutamist.
6. 24. – 26. novembril osalesid JA-YE aastakonverentsil Belgradis Epp Vodja ja Kersti Loor. Toimusid kommunikatsiooni ja fundraisingu töötoad, tutvustati uusi aktiivtegevusi ja toimus projekti European Skills Pass koosolek.

KOOLITUSED JA ÜRITUSED ÕPILASTELE

Euroopa 25. õpilasfirmade võistlus Eestis

2014. aasta olulisimaks sündmuseks on kahtlemata JA-YE Euroopa õpilasfirmade võistluse korraldamine Tallinnas. See on JA Eesti enam kui 20 aasta pikkuse ajaloo tähtsündmus. Üritusest võttis osa 38 Euroopa parimat õpilasfirmat rohkem kui 200 õpilasega. Lisaks neile ca 200 juhendajat, ärimentorit, JA organisatsioonide töötajat, külalist. Koos meie enda 55 vabatahtliku ning 8 meeskonnaliikmega oli võistlusest osasaajate arv ligi 500.

Võistluse ettevalmistus ning rahaliste vahendite otsimine võistluse läbiviimiseks algas juba enam kui kaks aastat enne võistluse toimumist. Meil on väga hea meel, et võistluse suurtoetus tuli Eesti riigilt: oma öla panid alla majandus- ja kommunikatsiooniministeerium, EAS ja haridus- ja teadusministeerium hasartmängumaksu nõukogu kaudu. Kaasasime ka teisi olulisi partnereid võistluse ettevalmistusse ning partneritena – need olid Swedbank, EBS ja Baltika Grupp.

Võistluse ettevalmistus nõudis meie 8-liikmelise tiimi tööpanust kogu aasta esimese poole, sealhulgas täielikku tööaega umbes kaks kuud enne võistlust. Seetõttu jätsime ära oma traditsioonilise suvekooli ja ei teinud ettevalmistusi ka sügiseseks konverentsiks. Pühendusime täielikult Euroopa võistluse ettevalmistamisele, mida tahtsime teha täiuslikult. Võib öelda, et nii see meil õnnestuski ning osalejad olid ülirahul.

Tegime võistluse korralduses võrreldes eelnenud aastatega mitmeid uuendusi:

- 1) Kaasasime palju vabatahtlikke, nii et igal tiimil oli oma vabatahtlik, kes neid abistas ja esile kerkinud probleeme lahendas.
- 2) Tõime lavaesine mis tagasi suurele lavale, et kõik võistlejad saaksid näha oma konkurente.
- 3) Avasime võistluse rahvale – kutsusime inimesi vaatama lavaesine mis Estonia kontserdisaali ning korraldasime võistluse laadaosa Viru keskuse aatriumis, kus said osta ja õpilasfirmadega suhelda kõik huvilised.
- 4) Enne võistlust löime Facebooki lehe, millel tutvustati kõiki osalevaid tiime ja kuhu hakkasime fänne koguma juba kolm kuud enne võistlust. FB lehel oli väljas ka hääletuskeskkond oma lemmiku valimiseks. Kogusime kokku rohkem kui 2000 fänni.
- 5) Tegime võistlusest otseülekanne, mida jälgis ca 3000 inimest ja mida kanti üle ka Postimehe veebis.
- 6) Seadsime võistlejad (õpilased) kõiges esikohale, et nemad tunneks ennast hästi ja olulistena.

Õhtused üritused, mis on võistluse ja omavaheliste suhete loomise oluline osa, toimusid Tallinna Lauluväljakul, Lennusadamas ning pidulik galaõhtu Noblessneri valukojas. Meil on hea meel, et ettevõtlusõppe tähtsündmust austasid oma kohalolekuga haridusminister Jevgeni Ossinovski, ettevõtlusminister Anne Sulling ja peaminister Taavi Rõivas. Võistluse peakohtunik oli JA Eesti nõukogu esimees Rein Loik.

Eestit esindas võistlusel õpilasfirma Teamo (DK Koolitus) Tallinna Õismäe Vene lütseumist. Eesti õpilasfirma pälvis eripreemia parima ärimudeli eest.

Esikolmik kujunes järgnevalt:

Kolmanda koha pälvis õpilasfirma Grades of Glory Rootsist, kes pakuvad õpiabi teenust noortele.

Teise koha vääriliseks tunnustati õpilasfirma ACE Suurbritanniast, kes toodab erinevatele pindadele kleepuvat materjali, mille abil on võimalik erinevaid asju üksteise külge kinnitada.

Esikoha pälvis Islandi õpilasfirma E14-Magma, kes toodab jahtunud laavast valmistatud suveniirklaase. Klaasid teeb esmapilgul eriliseks nende valmistamise materjal – maha jahtunud laava – kuid veel enam avaldas žüriile muljet see, et Islandi noored olid välja töötanud uudse viisi jahtunud laava ning klaasi ühendamiseks.

Tagasiside põhjal nii õpilastelt, õpetajatelt kui ka JA organisatsioonidelt võime väita, et JA Eesti poolt korraldatud võistlus oli üks aegade õnnestunumaid.

Eesti tasand

1. KOOLITUSED ÕPILASFIRMADE LIIKMETELE

Koolitused õpilasfirmade liikmetele on olnud juba paar aastat õpilasfirma programmi osa. Koolitame õpilasi turunduse ja müügi, tootearenduse, raamatupidamise, juhtimise ja personalitöö alal. Koolitused on olulised, sest nii hoiame programmi kvaliteeti ja tagame, et ka need õpilased, kelle juhendaja on alles algaja ja kellel puudub ärikonsultant, omandavad programmist vajalikud teadmised. 2014. aastal toimus 2013/14 õppeaasta teine koolitus õpilasfirmadele 11. jaanuaril Tallinnas ja sellel osales 76 õpilast.

2014/15 õppeaasta esimese koolituse õpilasfirmadele viisime läbi 29. novembril Tallinnas EBSis ja sellel osalesid 152 õpilast 52 õpilasfirmast. Õpilasfirmade liikmete koolitustel on osalejate arv aasta-aastalt tõusnud ning õpilaste tagasiside on olnud positiivne.

ÕPILASFIRMADE ESINEMISKOOLITUSED

12.- 13. aprillil toimusid Tallinnas ja Tartus õpilasfirmade liikmete esinemiskoolitused. Esinemiskoolitused on suunatud eelkõige neile õpilasfirmadele, kes soovivad osaleda õpilasfirmade võistlusel. Koolitus tagab parema ettevalmistuse ning esinemiste ühtlasema taseme. Nii Tallinnas kui ka Tartus koolitas noori Kaido Irväl. Koolitustel osales Tallinnas 42 noort ja Tartus 13 noort kokku 19st õpilasfirmast. Osalejaid oli ka nendest õpilasfirmadest, kes võistluse finaali ei pääsenudki.

2. EESTI ÕPILASFIRMADE LAAT

8. veebruaril korraldasime Eesti õpilasfirmade laada. Eesti õpilasfirmade laad on praktilise müügikoolitusena oluline õpilasfirma programmi osa, millest on oodatud osa võtma kõik Eesti õpilasfirmad. Esmakordselt otsustasime laada teha üheaegselt kahes kaubanduskeskuses - Kristiine ja Rocca al Mare keskustes - kuna eelnenud aasta kogemus (160 õpilasfirmat!) näitas, et õpilasfirmade vaheline konkurents hakkab nende müügitulemusi piirama. Laadal osales kokku 130 õpilasfirmat, neist 70 firmat Kristiines ja 60 firmat Rocca al Mare keskuses. Laad oli mullusest pisut väiksem eelkõige väiksema väliskülaliste arvu tõttu (ligi 30 välisfirma asemel 5). Kõik viis välisfirmat – kaks Moldovast, kaks Norrast ja üks Soomest müüsid oma kaupu Rocca al Mare keskuses.

Parimad valiti välja mitmetes kategooriates ning mõlemas kaubanduskeskuses eraldi. Auhinnad jagunesid järgmiselt.

Rocca al Mare keskuses:

Parim toode – EasyClip; Tallinna 21. Kool, juhendajad Epp Vodja ja Hendrik Hindov
Parim teenus – DK Koolitus; Tallinna Õismäe Vene lütseum, juhendaja Niina Sidorenko

Müügipreemia – Patico; Tallinna Prantsuse Lütseum, juhendaja Karin Lippus
Stiilipreemia – The Stories; Tallinna Linnamäe Vene Lütseum, juhendajad Svetlana Jantšis ja Pavel Vassiljev

Vastutustundliku ettevõtte preemia – Salt & Pepper; Paide Gümnaasium, juhendaja Elbe Metsatalu

Reklaamipreemia – Collarini; Tallinna Kuristiku Gümnaasium, juhendaja Maarja Noormets

Rahva lemmiku preemia – JoyJars; Tallinna Linnamäe Vene Lütseum, juhendajad Svetlana Jantšis ja Pavel Vassiljev

Laada suurima käibe preemia – ÕF EasyClip; Tallinna 21. Kool, juhendaja Epp Vodja ja Hendrik Hindov

EBSi meeskonnatöö preemia – Student Network; Tallinna 21. Kool, juhendaja Riin Saar

Eripreemiad:

Cropi lemmik – Patico; Tallinna Prantsuse Lütseum, juhendaja Karin Lippus

Bata lemmik – Inspire; Tallinna Linnamäe Vene Lütseum, juhendajad Svetlana Jantšis ja Pavel Vassiljev

Kristiine keskuses:

Parim toode – M3; Tallinna Reaalkool, juhendaja Ene Saar

Parim minifirma toode – Seto Domino; Väraska Gümnaasium, juhendaja Pille Kruustik

Parim teenus – Sants; Tallinna Reaalkool, juhendaja Riin Saar

Ajajahi innovatsioonipreemia:

ÕF Magsok; Pärnu Ülejõe Gümnaasium, juhendaja Kristi Suppi

ÕF Reflor; Hugo Treffneri Gümnaasium, juhendaja Ülle Seevri

ÕF GoPack; Miina Härma Gümnaasium, juhendaja Tiina Aidnik

Müügipreemia – EventSells; Viimsi Keskkool, juhendaja Mare Räis

Minifirma müügipreemia – Määtska; Mikitamäe Kool, juhendaja Karin Sonts

Stiilipreemia – LUXvalgus; Väraska Gümnaasium, juhendaja Helena Kudre

Minifirma stiilipreemia – Kahwel; Põlva Ühisgümnaasium, juhendaja Anne-Liis Tamm

Vastutustundliku ettevõtte preemia – Carta Borealis; Tartu Tamme Gümnaasium, juhendaja Tiiu Laan

Rahva lemmiku preemia – Kauboid; Pelgulinna Gümnaasium, juhendaja Helena Paal

Laada suurima käibe preemia – NeonVision; Võru Kreutzwaldi Gümnaasium, juhendaja Kerstin Tammjärv

Eripreemiad:

EBSi meeskonnatöö preemia – ÕF Reflor; Tartu Hugo Treffneri Gümnaasium, juhendaja Ülle Seevri

BATA lemmik – LUXvalgus; Väraska Gümnaasium, juhendaja Helena Kudre

Üldpreemiad:

Parim video – Etnobokser; Vanalinna Hariduskollegium, juhendaja Kristel Rannaääre

Parim audioreklaam – Collarini; Tallinna Kuristiku Gümnaasium, juhendaja Maarja Noormets

Meediatähelepanu preemia – Sants; Tallinna Reaalkool, juhendaja Riin Saar

Swedbanki tuleviku tegija – Sants; Tallinna Reaalkool, juhendaja Riin Saar

3. MAJANDUSOLÜMPIAAD

Olümpiaadi piirkonnavoored toimusid 22. veebruaril üheaegselt 14 maakonnas ja suuremas linnas. Osales 128 õpilast 47 koolist. Olümpiaad koosnes kahest osast: teoorivoor ning arvutipõhine simulatsiooniülesanne Titan. Olümpiaad viidi läbi internetipõhiselt.

29. märtsil toimunud lõppvooru kutsus olümpiaadikomisjon 36 õpilast.

Olümpiaadi võitjad:

I – II koht Lisett Kiudorv Kadrioru Saksa Gümnaasiumist, juhendaja Kaja Jakobson

Rasmus Leichter Tallinna 32. Keskkoolist, juhendaja Olev Pihlakas

III – IV koht Jaanus Aru Rakvere Gümnaasiumist, juhendaja Reet Bobõlski
Kaur Kirikall Tallinna Reaalkoolist, juhendaja Ene Saar

V – VI koht Carl-Robert Sookael Türi Ühisgümnaasiumist, juhendaja Aave Päeva
Stepan Lesihhin Narva Humanitaargümnaasiumist, juhendaja Tatjana Kupratsevitš

4. EESTI TITAN 2014

Internetipõhine võistlus gümnaasiumiõpilastele ettevõtlussimulatsioonis TITAN toimus 21. jaanuarist kuni 21. veebruarini.

Osales 138 ühe- kuni viieliikmelist võistkonda 251 õpilasega 24 koolist.

Kolmevoorulise võistluse finaali toimus veebruaris.

Eesti Titan 2014 võistluse tulemused:

I koht – võistkond Lord of War (Vladislav Hramtsov) Rakvere Gümnaasiumist

II koht – võistkond Thatcher (Deniel Hüüs) Rakvere Gümnaasiumist

III koht – võistkond AnetteReesi11 (Anette Kopp, Reesi Koidu) Tarvaste Gümnaasiumist

5. UURIMISTÖÖDE VÕISTLUS toimus koostöös Swedbanki Erasikute Rahaasjade Teabekeskusega teemal „Ettevõtlus kui kodukandi arengu edendaja“. Üks võistlusele esitatud töödest oli silmatorkavalt tugevam ülejäänutest, seetõttu otsustati premeerida ainult võitjat.

Esimese koha pälvis **Kaarel Kotkas** Tallinna Reaalkoolist uurimustööga "Ettevõtlus kui kodukandi arengu edendaja Hiiumaa plastisektori näitel", juhendaja Ene Saar.

6. CREATLON 8.-9. KLASSILE

Põhikooli ettevõtlusmäng Creatlon on kujunenud juba omaette arvestatavaks programmiks, millel osalejaid aasta-aastalt enam. 2013. aasta oktoobris alustati koostöös EBS Gümnaasiumiga neljandat hooaega. Sari on kolmeosaline: majandusteemaline viktoriin (toimus 2013. a 8. oktoobril), ettevõtlik meeskonnatöö 1. novembrist 2. detsembrini 2013 ja kolmandaks osaks oli ettevõttekülastusest lühivideo tegemine, mille tähtaeg oli 3. märtsil 2014. Majandus- ja ettevõtlusteemalisest viktoriinist ettevõtlusnädala raames võtsid *Moodle*

veebikeskkonna kaudu osa 1028 õpilast 65st koolist. Meeskonnamängust novembris võttis osa 47 kuni kolmeliikmelist meeskonda. Võiduka lõpuni võistlesid neist 25.

Kolme mängu tulemusel kujunes esikolmik järgnevalt:

I koht Tallinna 21. Kooli võistkond **Majanduslik Faalanks**: Peter Alex Mahhov, Ramses Sepp, Chris Oliver Rahumägi, juhendaja Sanne Haab.

II koht Tartu Kunstigümnaasiumi võistkond **Elisabeth-Laura**: Elisabeth Veraksitš, Laura Põldma, juhendaja Marliis Mark

III koht Tabasalu Ühisgümnaasiumi võistkond **Andekad Rebased**: Keity Härm, Eva Liisa Oks, Birgit Sõrmus, juhendaja Krista Savitsch

7. VÕISTLUS EESTI PARIM ÕPILASFIRMA 2014

Võistluse finaali toimus 23. aprillil Tarus AHHA keskkuses.

Lõppvõistlusel osales 16 õpilasfirmat. Valik tehti võistlusele laekunud aruannete põhjal. Võistlusel esitlesid õpilasfirmad on ettevõtet 4-minutilise presentatsiooniga, tutvustasid võistlusstendi juures oma toodet või teenust ning vestlesid žüriiga.

Parimad:

Võitjaks tunnistas žürii Tallinna Õismäe Vene Lütseumi õpilasfirma DK Koolituse koosseisus Dajana Grasman, Diana Tanaga ja Karina Kabrits. Nende juhendaja on Niina Sidorenko.

DK koolitus pakub nii eesti kui vene keeles suhtlemiskoolitusi lastele.

Teise koha pälvis kõrvaklappide kinnitamisklipse tootev õpilasfirma EasyClip, koosseisus Pille-Riin Paas, Mari Helen Štarkov ja Sylvia Krupp, Tallinna 21. Koolist, juhendaja Hendrik Hindov.

Kolmanda koha sai Tallinna Reaalkooli firma Sants koosseisus Kaarel Kotkas, Uku Tammet, Rainer Urmas Maine, Kätlin Tammiste ja Jörgen Jõulu. Juhendajad Ene Saar ja Riin Saar.

8. TÖÖVARJUPÄEV 20. NOVEMBRIL

JA traditsiooniline ja populaarne karjääriteemaline ettevõtmine andis sel aastal umbes 3000 gümnasistile võimaluse tutvuda ettevõtja või oma ala spetsialisti tööpäevaga.

Piirkondlik tasand

1. MAJANDUSPÄEVAD

Meie kaasabil ja osalusel toimusid majandust ja ettevõtlust propageerivad üritused Läänemaal Läänemaa Ühisgümnaasiumis, Rapla ettevõtluspäeval, Värskas, Mustlas Tarvastu Gümnaasiumis, Tallinna ja Narva haridustöötajate koostööpäevadel. Ida-Virumaa koolide ettevõtluspäeval novembris tegime mängu ja tegevusi erinevatele vanusgruppidele ning Eesti parim õpilasfirma Teamo rääkis oma kogemustest. Osalesime ka Tallinna Noortepäevade üritustel septembris Tallinnas.

Tallinna Ettevõtlusameti toel ja koostöös Ajujahiga tutvustasime 5.-6. detsembril oma tegevusi Teeviida messil ettevõtluse alal.

2. ÕPILASFIRMADE LAADAD

Teist aastat järjest võtsid Eesti aktiivseimad õpilasfirmad osa **Euroopa päeva laadast**. Laad toimus 1. mail Tallinna Vabaduse väljakul ning seal osales 20 õpilasfirmat. Laadaliste lemmikuks sai õpilasfirma Sants Tallinna Reaalkoolist.

21.-22. novembril toimus rahvusvaheline piiriäärsete õpilasfirmade konkurss-laad „Üle piiri turundus“ Värska kultuurikeskuses. Osalesid 23 õpilasfirmat Setomaalt, Lätist ja Venemaalt. JA Eesti töötajad Kaarel Kallas ja Maria Abel osalesid laada žüriis ja aitasid välja valida parimaid.

Õpilasfirmade traditsioonilised jõululaadad toimusid detsembris Pärnus (kahel korral), Tartus, Raplas, Narvas ja Türil.

3. ETTEVÕTLUSNÄDALA RAAMES korraldasime Tartus ja Tallinnas järgmised üritused: 8.-9. klasside õpilastele üle-eestiline arvutipõhine majandusteadmiste viktoriin Gümnaasiumi õpilastele kohumised õpilasfirma programmi vilistlasega „Võta ise ette!“ terves Eestis.

Rahvusvaheline tasand

Austria õpilasfirmade laadal Viinis 14. – 16. märtsil osales Eestist kolm õpilasfirmat.

2.-4. aprillil toimus Iisraelis Haifas JA-YE Europe õpilasfirmade laad, kuhu kogunesid õpilasfirmad üle Euroopa. Eestist osales Euroopa tähtsaimal laadal kuus õpilasfirmat. Värska Gümnaasiumi õpilasfirma LUXvalgus võitis parima müügiboksi auhinna.

Õpilasfirmade festivalil Riias osales Eestist üks minifirma.

EESTI-MOLDOVA KOOSTÖÖ

8. veebruaril osales kaks Moldova õpilasfirmat Tallinnas Eesti õpilasfirmade laadal Rocca al Mare keskuses.

JÄRELKASV

MTÜ SENT – SILD ETTEVÖTLIKE NOORTE TULEVIKKU

Meie noorteorganisatsiooni liikmed osalesid aktiivselt koolitustel ning kuulusid kõikidesse õpilasürituste korraldustoimkondadesse.

Traditsiooniliselt korraldas SENT Töövarjupäeva Krooni 20. novembril.

Kõige olulisem üritus, mille õnnestumisse SENT ja teised JA vilistlased märkimisväärse panuse andsid, oli loomulikult Euroopa õpilasfirmade 25. võistlus Tallinnas. Ürituse korraldamisse olid kaasatud 55 vilistlast, kes olid rühmajuhtideks, aitasid kaasa võistluse ja õhtuste ürituste juhtimisel, erinevate jooksvate küsimuste lahendamisel, külaliste transportimisel jm. Nende abita ei oleks võistlust sellisel kõrgel tasemel korraldatud.

Vabatahtlike ettevalmistamiseks korraldasime neile suhtlemis- ja probleemilahenduskoolitusi ning mitu infotundi võistluse detailidega kurssi saamiseks.

KOOSTÖÖ JA TOETAJAD

2014. aastal laienes JA Eesti toetajate ring ettevõtlussektoris. Jätkus 2010. aastal alustatud koostöö Swedbankiga. Swedbank toetas õpilasfirmade programmi arendamist ja leviku laiendamist, panustades nii rahaliselt kui ka sisuliselt.

Jätkusid varem sõlmitud koostöösuhted EBSi, Baltika Grupi, Coca-Cola Hellenicuga, Viking Line'i ja Ernst&Youngiga, Värskaga. Euroopa õpilasfirmade võistluse korraldamisel olid meie headeks partneriteks lisaks EBSile, Baltika Groupile ning Coca-Colale ka Tallinna Lennujaam, Clear Channel, Tallinna Ettevõtlusamet, Euroopa Komisjon, Kaubandus-tööstuskoda, Äripäev, TEA Kirjastus, BLRT Grupp, Viru keskus ja Estonian Air. Euroopa õpilasfirmade võistluse suurtoetajad olid EAS ja haridus- ja teadusministeerium hasartmängumaksu nõukogu kaudu, samuti majandus- ja kommunikatsiooniministeerium.

Aktiivselt osaleti Kaubandus-Tööstuskoja ettevõtlusõppe ümarlaual, projektis Unistused Ellu ning MKMi Innovatsioonivõimekuse tööühmas.

2009. aasta detsembrist kuni tänase päevani on JA Eestil rõõm olla Swedbanki annetuskeskonnas. Meil on hea meel, et 2014. aastal lisandus JA Eestile mitmeid suuremaid eraannetajaid. Näiteks kogunes JA Eesti vilistlaste Karl Juhan Paadami, Hannes Roosaare ning Valter Kaleta sünnipäevaannetusest JA Eestile 2222 eurot. Eraalgatusi ja annetusi oli teisigi.

Oleme rõõmsad koostöö üle paljude partnerite, toetajate ja vabatahtlikega.

Partnerid

Ajujaht
Estonian Business School
Kristiine Kaubanduskeskus AS
Dream Foundation SA

Eesti Intellektuaalomandi- ja
Tehnoloogiasirde Keskus
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
Eesti Majandusõpetajate Selts

Elukestva Õppe arendamise Sihtasutus
Innove
EMSL
IVEK
JCI Eesti
Haridus- ja Teadusministeerium
Liikumine Kodukant
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
QUIN Estonia
SENT MTÜ
Sebra Koolitused MTÜ
Swedbanki Erasikute Rahaasjade

ja

Teabekeskus
Tallinna 21. Kool
Tallinna Haridusamet
Tallinna Ettevõtlusamet
Tallinna Reaalkool
Tallinna Õismäe Vene Lütseum
Tartu Linnavalitsus
Tartu Poska Gümnaasium
Tartu Ärinõuandla
Tartu Ülikooli Ettevõtluskeskus
USA saatkond Eestis
Välisministeerium

Toetajad

Balti Veski AS
Baltika Group AS
BLRT Grupp AS
Clear Channel Estonia OÜ
Coca-Cola HBC Eesti AS
Eesti Pandipakend AS
Eesti Intellektuaalomandi ja Tehnoloogiasirde Keskus
Elisa Eesti
Ernst & Young Baltic AS
Estonian Air
Euroopa Komisjoni esindus Eestis
Estonian Business School Group AS
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
GKR Invest OÜ
Harju Elekter
Infotark AS
Kalev Chocolate Factory AS
Kristiine Kaubanduskeskus AS
Loogiline OÜ
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Realister OÜ
Rocca al Mare Kaubanduskeskuse AS
Swedbank AS
Swedbanki Erasikute Rahaasjade
Teabekeskus
Sysop OÜ
Tallinna Ettevõtlusamet
Tallinna Haridusamet
Tallinna Kaubamaja
Tallinna Lauluväljak SA
Tallinna Lennujaam AS
Tallinna Spordi- ja Noorsooamet
Tartu Linnavalitsuse Haridusosakond
Tartu Ärinõuandla
TEA Kirjastus AS

Tehnopool SA
USA Saatkond Eestis
Viking Line OÜ
Viru Keskus AS
Värskas Vesi AS
Äripäev AS

Vabatahtlikud

Aigar Laane
Airiin Kadakmaa
Aksel Johannes Part
Ander Hindremäe
Andra Varo
Andrei Korobeinik
Angela Leppik
Anne Krupp
Anni Elisabeth Pärna
Anniki Kaisel
Anton Dmitrijev
Anu Olvik
Betti Nigul
Brenda Roosimaa
Daniil Golubev
Dave Musu
Diana Allik
Eike Koppel
Elbe Metsatalu
Elina Peekmann
Emma Johanna Lepasoo
Ene Andruškevitšus
Ene Saar
Enel-Eha Ristkok
Eva Leemet
Eva Tšepurko
Eve Raag
Eve Reincke
Galina Jarotskaja
Georg Kaseorg
Gert Kuus
Gert-Kristjan Rungi
Getter Leemet
Grete Helena Roose
Gunnar Richter
Hanna Kivila
Hanna-Eliise Vendla
Helena Kudre
Helena Paal
Helje Jaarma
Helle Roop
Hendrik Hindov
Indrek Kask
Inno Borodenko
Irina Aleksejeva
Jaanus Mutli
Jaanus Simm
Janeli Virnas

Jelena Bõstrova
Jelena Vassiljeva
Jelizaveta Tarassova
Joan Kangro
Johannes Madis Aasmäe
Juhan Lehepuu
Julia Mihhailova
Jüri Toit
Kadi Vellner
Kadri Inselberg
Kadri Mats
Kaia Tamm
Kaido Irväl
Kaire Jõe
Kaisa Kaarsalu
Karl Juhan Paadam
Karmo Kurvits
Karolin Luik
Kati Teder
Katja Ljubokratets
Keith Karula
Kelly Grossthal
Kerlyn Kisla
Kersti Rannamäe
Kerttu-Liina Urke
Kertu Kriisk
Krista Palder
Kristian Kajak
Kristiina Kägu
Kristiina Taukul
Kristine Ross
Kristjan Kaer
Kätlin Viksne
Lauri Elevant
Liian Nurme
Liis Nesler
Liis Poska
Liisi Sõrmus
Maarja Karmin
Maarja Liiv
Madis Leppik
Maik Mäses
Maire Tamm
Mait Palts
Marek Mekk
Marget Miil
Margit Luts
Margot Sarv

Margus Potisepp
Mari Helen Štarkov
Mari Hunt
Mari Suurväli
Maria Rahamägi
Mari-Ann Vellerand
Marit Soomets
Mart Jallai
Martin Hanson
Martin-Johannes Raude
Mati Meier
Meelis Mandel
Meelis Seer
Merilin Väärtnõu
Merilyn Poks
Merilyn Renser
Merit Välba
Merle Tiigisoon
Miina Karafin
Mikk Saar
Mirjam Laurimäe
Niina Sidorenko
Olev Allik
Olga Filimonova
Oliver Peek
Ott Sarapuu
Peeter Pärtel
Peeter Tohver
Pille Peri
Pille-Riin Paas
Pille-Riin Ploor
Piret Suitsu
Piret Treiberg
Piret Viil
Pirko Konsa
Priit Enok
Priit Silvet
Rain Neemlaid
Raul Potisepp
Regina Albogatšijeva
Regina Poks
Regina Soop
Rein Loik
Rivo Riistop

Rivo Sarapik
Robin Saluoks
Rode Luhaäär
Roger Linask
Roland Tokko
Sander Kosk
Sander Sõna
Sigrit Raie
Sigrit Viira
Siim Raie
Siiri Uus
Silja Enok
Silje Sander
Sille Sikmann
Silva Tomingas
Silver Vapper
Siret Schutting
Siret Villmann
Sirje Kasendi
Sirje Tuvi
Stefaniya Dobrovinskaya
Sten Laansoo
Sven Ohlau
Svetlana Jantšis
Sylvia Krupp
Taaniel Ormus
Taavet Kutsar
Taavi Ilmjärv
Talvi Järv
Tauno Vanaselja
Teisi Timma
Tiina Teder
Tiina Urm
Toomas Danneberg
Tõnu Erin
Valdo Taevere
Vallo Saar
Vassili Gastruk
Victoria Tääker
Viktor Tammeveski
Ülle Seevri
Ülle Tiido
Ülle Tõnutare

Aruande koostas

Kersti Loor
JA Eesti juhatuse liige

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2014	31.12.2013	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	81 526	126 460	2
Nõuded ja ettemaksud	4 052	99 536	3
Varud	14 773	11 171	4
Kokku käibevara	100 351	237 167	
Põhivara			
Materiaalne põhivara	7 537	1 381	6
Kokku põhivara	7 537	1 381	
Kokku varad	107 888	238 548	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad ja ettemaksud	17 980	17 467	8
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	16 090	111 659	9
Kokku lühiajalised kohustused	34 070	129 126	
Kokku kohustused	34 070	129 126	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	109 422	140 817	
Aruandeaasta tulem	-35 604	-31 395	
Kokku netovara	73 818	109 422	
Kokku kohustused ja netovara	107 888	238 548	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2014	2013	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	229 492	243 239	10
Tulu ettevõtlusest	220 808	54 724	11
Kokku tulud	450 300	297 963	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-199 601	-190 182	12
Mitmesugused tegevuskulud	-168 624	-55 240	
Tööjõukulud	-117 228	-82 776	13
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-592	-502	6
Muud kulud	0	-18	
Kokku kulud	-486 045	-328 718	
Põhitegevuse tulem	-35 745	-30 755	
Muud finantstulud ja -kulud	141	-640	
Aruandeaasta tulem	-35 604	-31 395	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2014	2013	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-35 745	-30 755	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	592	502	6
Kokku korrigeerimised	592	502	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	95 484	-22 016	
Varude muutus	-3 602	3 748	
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-95 056	99 391	
Laekunud intressid	13	18	
Kokku rahavood põhitegevusest	-38 314	50 888	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-6 748	0	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-6 748	0	
Kokku rahavood	-45 062	50 888	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	126 460	76 230	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-45 062	50 888	
Valuutakursside muutuste mõju	128	-658	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	81 526	126 460	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2012	140 817	140 817
Aruandeaasta tulem	-31 395	-31 395
31.12.2013	109 422	109 422
Aruandeaasta tulem	-35 604	-35 604
31.12.2014	73 818	73 818

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Junior Achievement Eesti 2014. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid. SA Junior Achievement Eesti tulude ja kulude aruanne on koostatud vastavalt RTJ 14 juhendile.

Finantsvarad

Finantsvaradeks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvaraga otseselt seotud tehingukulutusi. Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolle üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas, nõudmiseni hoiuseid ja lühiajalisi pangadeposiite. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid tegevusest kaudsel meetodil. Investeeringu- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused seisuga 31. detsember 2014 on ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakurside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksud

Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on kajastatud üldhalduskuludes. Lootusetud nõuded on kantud bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisenähtena.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude kulude kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Varude sihtfinantseerimise korral võetakse sihtfinantseerimise abil soetatud varu bilansis arvele tema soetusmaksumuses, varude soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse bilansis kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest.

Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit, sihtfinantseerimise kohustus kajastatakse tulus varude kuluks kandmise perioodis.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 640 eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Põhivara arvelevõtmise alampiir 640

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Masinad ja seadmed	5

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustused

Finantskohustusteks loetakse tarnijatele tasumata arveid ning lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi.

Finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantskohustuse eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantskohustusega otseselt seotud tehingukulutusi. Finantskohustused kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Tulud

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel. Saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused.

SA Junior Achievement Eesti tulud on seotud põhikirjalise tegevusega: koolituste korraldamisega ja õppematerjalide müügiga.

Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ning sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena. Sihtfinantseerimine võetakse arvele saadud või saadava vara õiglasest väärtusest. Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse kasumiaruandes "Annetused ja toetused" kirjel.

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtusest, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Seotud osapooled

Sihtasutus loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriliste otsustele. Seotud osapooled on sihtasutuse juhatus ning eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2014	31.12.2013
Sularaha kassas	653	265
Arvelduskontod	80 873	126 195
Kokku raha	81 526	126 460

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2014	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	3 117	3 117
Ostjatelt laekumata arved	3 117	3 117
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	6	6
Ettemaksed	929	929
Muud makstud ettemaksed	929	929
Kokku nõuded ja ettemaksed	4 052	4 052
	31.12.2013	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	2 889	2 889
Ettemaksed	75 726	75 726
Tulevaste perioodide kulud	75 726	75 726
Sihtfinantseerimisega seotud nõuded	20 921	20 921
Kokku nõuded ja ettemaksed	99 536	99 536

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2014	31.12.2013
Müügiks trükitud õppematerjalid	14 773	11 171
Kokku varud	14 773	11 171
	2014	2013
Varude allahindlus ja mahakandmine	475	1 958

Seoses õppematerjali vananemisega kanti aruandeaastal maha õppematerjali summas 475€.

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2014		31.12.2013
	Ettemaks	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks		1 103	1 519
Sotsiaalmaks		4 334	5 382
Kohustuslik kogumispension		145	171
Töötuskindlustusmaksed		249	337
Ettemaksukonto jääk	6		
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	6	5 831	7 409

Lisa 6 Materiaalne põhivara (eurodes)

	Kokku	
	Masinad ja seadmed	
31.12.2012		
Soetusmaksumus	2 511	2 511
Akumuleeritud kulum	-628	-628
Jääkmaksumus	1 883	1 883
Amortisatsioonikulu	-502	-502
31.12.2013		
Soetusmaksumus	2 511	2 511
Akumuleeritud kulum	-1 130	-1 130
Jääkmaksumus	1 381	1 381
Ostud ja parendused	6 748	6 748
Amortisatsioonikulu	-592	-592
31.12.2014		
Soetusmaksumus	9 258	9 258
Akumuleeritud kulum	-1 721	-1 721
Jääkmaksumus	7 537	7 537

Lisa 7 Kasutusrent (eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2014	2013
Kasutusrendikulu	9 763	11 398

Aruandeperioodil on kajastatud ruumide rendimakseid 6 270 eurot ja sõiduki rendimakseid 3 493 eurot.

Lisa 8 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2014	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	5 549	5 549
Võlad töövõtjatele	6 600	6 600
Maksuvõlad	5 831	5 831
Kokku võlad ja ettemaksed	17 980	17 980
	31.12.2013	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	2 308	2 308
Võlad töövõtjatele	7 580	7 580
Maksuvõlad	7 409	7 409
Muud võlad	170	170
Muud viitvõlad	170	170
Kokku võlad ja ettemaksed	17 467	17 467

Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2012	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2013
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Moldova Arengukoostöö	8 349	98 803	-852	-77 290	29 010
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium õpilasfirmade võistlus	0	130 000		-60 000	70 000
INNOVE Ettevõtlikuks ja loovaks õpilasfirmas	-19 094	31 035		-11 941	0
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus	-15 500	22 000		-6 500	0
NordPlus Horizontal projekt	0	18 400		-6 751	11 649
Youth Entrepreneurship Strategies projekt	-36 801	15 640		240	-20 921
TAKE TECH	7 539			-7 539	0
Haridus - ja Teadusministeerium	0	11 980		-11 980	0
Changing Lives projekt	0	3 600		-3 600	0
Muud sihtfinantseerimised	0	11 375		-10 375	1 000
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-55 507	342 833	-852	-195 736	90 738
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	-55 507	342 833	-852	-195 736	90 738

	31.12.2013	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2014
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Moldova Arengukoostöö	29 010		-2 220	-26 790	0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium õpilasfirmade võistlus	70 000			-70 000	0
NordPlus Horizontal projekt	11 649			-11 649	0
Youth Entrepreneurship Strategies projekt	-20 921	20 834	87	0	0
Muud sihtfinantseerimised	1 000			-1 000	0
Haridus- ja Teadusministeeriumi toetus õpilasvõistlustele	0	10 000		-10 000	0
Tallinna 21. Kooli projekt õpilaste osalemiseks õpilasfirmade laatadel	0	16 081		-16 081	0
Tallinna Ettevõtlusameti toetus Euroopa võistlustele	0	1 500		-1 500	0
Viking Line Eesti OÜ toetus õpilasfirmade võistlusele	0	1 500		-1 500	0
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse toetus õpilasfirmade laadale	0	6 830		-6 830	0
Tallinna Ettevõtlusameti toetus laadale	0	3 000		-3 000	0
Välisministeeriumi arenguabi projekt Moldova toetuseks	0	16 385		-16 385	0
Välisministeeriumi arengukoostöö Gruusia toetuseks	0	23 918		-15 360	8 558
Euroopa ESP projekt	0	15 800		-8 268	7 532
COSIMA projekt	0	8 492		-8 492	0
Take Tech projekt	0	2 746		-2 746	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	90 738	127 086	-2 133	-199 601	16 090
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	90 738	127 086	-2 133	-199 601	16 090

Lisa 10 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2014	2013	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	199 601	195 736	9
Mittesihotstarbelised annetused ja toetused	29 891	47 503	
Kokku annetused ja toetused	229 492	243 239	

Lisa 11 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2014	2013
Osavõtumaksud		
Õppematerjalide müük	10 913	14 374
Muud tulud (reklaam, teenused)	500	15 456
Koolitus, osavõtumaksud	209 395	24 894
Kokku tulu ettevõtlusest	220 808	54 724

Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2014	2013
Tööjõukulud	25 523	63 895
Ürituste korraldamine ja nendes osalemine	149 697	55 322
Muud	24 381	70 965
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	199 601	190 182

Lisa 13 Tööjõukulud

(eurodes)

	2014	2013
Palgakulu	106 470	109 395
Sotsiaalmaksud	36 280	37 276
Kokku tööjõukulud	142 750	146 671
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	25 523	63 895
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	8	7

SA Junior Achievement Eesti keskmine töötajate arv oli aruandeaastal 8 inimest, lisaks maksti tasusid koolituste läbivijatele.

SA Junior Achievement Eesti juhatuse liikmete töötasu oli 50 828 eurot.

Nõukogu liikmetele tasu ei makstud.

Lisa 14 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

2014	Ostud
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	441

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2014	2013
Arvestatud tasu	50 828	50 160

Aruandeaastal ostis SA Junior Achievement Eesti teenust Klaabu, Nipi ja Tige Kala usaldusühingust (seotud isikuks on juhatuse liige Kersti Loor) summas 441 eurot. Summa on toodud real "Tegev-ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud". Madis Vodjale (seotud isikuks on juhatuse liige Epp Vodja) arvestati ja maksti töötasu 11 490 eurot.